

**Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної
військової адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка**

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Іванасій ЛОМАКОВИЧ
« 25 » квітня 2025 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО
ВИПРОБУВАННЯ**

**для вступу на навчання за освітньо-професійною програмою
Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність А4.12 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво)
на основі освітнього ступеня бакалавра, магістра (освітньо-
кваліфікаційного рівня спеціаліста)**

Кременець – 2025 р.

Програма фахового вступного випробування для вступників на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво) / укладачі Т. Балбус, І. Погонець. Кременець: КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2025.10 с.

Укладачі:

Балбус Т. А. – доцент кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання, заслужений майстер народної творчості України, доцент.

Погонець І. В. – старший викладач кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання, кандидат педагогічних наук.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри мистецьких дисциплін та методик їх навчання
Протокол № 18 від 22 квітня 2025 р.

Завідувач кафедри Інна РАТИНСЬКА

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
1. ВИМОГИ ДО ХУДОЖНІХ ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTІ АБІТУРІЄНТІВ.....	5
2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	6
3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВМІНЬ І НАВИЧОК ВСТУПНИКІВ.....	7
4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	9

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У контексті нових підходів до побудови національної системи освіти особливої актуальності набувають дисципліни художньо-естетичного циклу в закладах загальної середньої освіти, які мають забезпечувати цілісний розвиток успішної особистості здобувачів освіти в процесі освоєння мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

В умовах реформування національної системи освіти серед пріоритетних завдань вищої школи чільне місце посідає фундаментальна професійна підготовка висококваліфікованих, соціально-мобільних, з креативним, творчим мисленням фахівців, які володіють концептуальними теоретико-методичними знаннями та практичними навичками, що необхідні для вирішення складних освітніх завдань і проблем під час художньо-педагогічної діяльності у закладах загальної середньої та позашкільної освіти. Вирішення таких завдань можливе лише за умов кваліфікованого й об'єктивного відбору абітурієнтів під час вступних випробувань на навчання за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво) підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Програма вступного фахового випробування розроблена згідно з державними нормативними документами та Правилами прийому до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Вона включає зміст вимог до художніх здібностей і підготовленості абітурієнтів, програми підготовки до вступного фахового випробування, а також критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованої літератури.

1. ВИМОГИ ДО ХУДОЖНІХ ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTІ АБІТУРІЄНТІВ

Мета фахового іспиту для вступу на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю А4.12 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво) полягає у перевірці рівня художньої підготовленості абітурієнтів, яка визначається ґрунтовністю і системністю художньо-педагогічних знань; виявленні теоретичної обізнаності у образотворчому мистецтві, рівня художніх здібностей, вмінь та навичок, що визначають здатність вступників до продовження навчання для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Абітурієнт, який вступає до академії на навчання за скороченим терміном повинен продемонструвати знання основ образотворчої грамоти, художньо-творчу майстерність в практичному виконанні завдання вступного випробування.

Оцінка на вступному фаховому іспиті відображає готовність вступника до майбутньої художньо-педагогічної діяльності.

Організація фахового вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/vstup_2020/academy_2024/pol_pryjm_com.pdf та Правил прийому до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка у 2025 році https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/vstup_2020/academy_2025/Pravyla_Pryiomu_2025.pdf.

Вступний фаховий іспит проводиться відповідно до розкладу, складеного та затвердженого приймальною комісією КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Результати фахового вступного випробування використовуватимуться підчас формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу на бакалаврську програму Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво).

Форма фахового випробування

Фахове вступне випробування має практичний характер.

Вступники беруть участь у фаховому випробуванні, що передбачає практичне виконання рисунку гіпсової розетки.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Практичне завдання фахового іспиту для вступу на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю А4.12 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво) спрямоване на виявлення ступеня володіння абітурієнтом основами образотворчої грамоти та прийомами виконання зображення з натури художніми матеріалами.

Абітурієнти повинні знати:

- закон лінійної перспективи, передачу плановості за допомогою ліній;
- зображувальні засоби графіки (лінія, штрих, тон, пляма);
- вплив освітлення на виявлення об'єму предметів;
- послідовність роботи над зображенням з натури;
- види та техніки роботи на папері.

Абітурієнти повинні вміти:

- передавати пропорційні відношення між предметами натюрморту, плановість за допомогою графічних засобів;
- передавати узагальнену форму предметів;
- створювати композицію з набору предметів, різноманітних за формою, та розміщувати їх на аркуші паперу.

Завдання творчого конкурсу

«Перевірка художніх здібностей»

(на основі повної загальної середньої освіти)

Виконання рисунку гіпсової розетки з натури.

Матеріали: графітний олівець, папір формат А3, гумка.

Термін виконання завдання: 6 академічних годин з перервою 10 хв. через кожні 2 год.

Вимоги до виконання рисунка гіпсової розетки з натури

Абітурієнт має:

1. Вірно вибрати точку зору та формат паперу (вертикальний або горизонтальний).
2. Визначити масштаб зображення на аркуші паперу та пропорції гіпсової розетки.
3. Передати пропорційні відношення між частинами гіпсової розетки.
4. Виконати лінійно-конструктивну побудову гіпсової розетки, враховуючи пропорційні співвідношення і явища перспективи.
5. Передати плановість, освітлення та об'єм гіпсової розетки засобами світлотіні.
6. Узагальнити тональні відношення зображення.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВМІНЬ І НАВИЧОК ВСТУПНИКІВ

Результати фахового іспиту для вступу на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю А4.12 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво) оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

180–200 балів виставляється абітурієнту за роботу, яка виконана на високому рівні з дотриманням основ образотворчої грамоти, у якій композиційно правильно побудоване зображення на форматі аркуша паперу, дотримані закони перспективи, передано форму, пропорції, об'єм, просторове розміщення, світлотіньове вирішення.

150–179 балів виставляється абітурієнту за роботу, яка виконана на достатньому рівні з незначними недоліками: не зовсім добре закомпоновано зображення на форматі, можливі недоліки в

передачі перспективи, є незначні відхилення у пропорціях, формі, об'ємі та просторовому розміщенні.

120–149 балів виставляється абітурієнту за роботу, яка виконана з помилками в komponуванні зображення, у передачі форми та пропорцій, їх просторового розміщення (не більше 3-х помилок).

до 119 балів виставляється абітурієнту за роботу, в якій зображення виконано без елементарних знань основ образотворчої грамоти.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Берлач О. П. Графічні техніки в образотворчому мистецтві: навчальний посібник. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2022. 103 с.
2. Берлач О. П. Перспектива та основи графічного мистецтва: методичні вказівки до виконання модульних контрольних робіт з курсу «Рисунок», «Графіка». Луцьк: Волинська обласна друкарня. 2022. 19 с.
3. Берлач О. П. Рисунок з основами перспективи: методичні рекомендації. Луцьк: Волинська обласна друкарня. 2022. 11 с.
4. Белкіна Е. В., Поліщук А. А., Фесенко Л. В. Образотворче мистецтво: підручник для 7 класу. Київ: Промінь, 2005. 206 с.
5. Боднар О. Я. Золотий переріз і неевклідова геометрія в науці та мистецтві: Монографія. Львів: НВФ «Українські технології», 2005. 198 с.
6. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Вид. 2-ге. перероб. і допов. Київ: Вища школа, 2002. 188 с.
7. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114с.
8. Перепадя В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. Львів: «Палітра друку», 2003. 288 с.
9. Прокопович Т. А., Галькун Т. Д. Живопис, рисунок, скульптура. Луцьк: ВНУ ім. Л. Українки. 2022. 31 с.
10. Резніченко М. І., Твердохлібова Я. М. Художня графіка.: Навчально-методичний посібник для студентів художньо-графічних факультетів. Тернопіль: Навчальна книга, 2011. 272 с.
11. Сухенко В. О. Рисунок. Київ: «BONAMENTE», 2004. 176 с.
12. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. 496с.

13. Романенкова Ю.В. Історія пластичних мистецтв: навч.посібник для студентів ВНЗ. Київ: Книжкове вид-во НАУ, 2008. 375 с.

14. Рубля Т.Є., Рубля І.А. Образотворче мистецтво: підручник для 7 кл.загальноосвіт. навч.закл. Київ. Ірпінь: Перун, 2007. 206 с

15. Рубля Т.Є., Федун С.І. Образотворче мистецтво: підручник для 5 кл.загальноосвіт. навч.закл. Київ. Ірпінь: Перун 2006. 142 с.

16. Рубля Т.Є., Федун С.І. Образотворче мистецтво: підручник для 6 кл.загальноосвіт. навч.закл. Київ. Ірпінь: Перун 2007. 192 с.